

# DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:  
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.  
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:  
egész évre 36.— K. negyedévre 9.— K.  
félévre 18.— K. egy hónapra 3.— K.  
Egyenlő részletekben.  
Egyenlő részletekben.

Kiadóhivatal:  
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.  
A kiadóhivatal telefonja: 81.

Szeged, 1918.

VII. évfolyam, 139. szám.

Vasárnap, június 16.

## „Kalapos naccságák.”

Írta: Juhász Gyula.

Bokányi Dezső a szegedi moziban izzó temperamentummal kelt ki a minap a középosztály öntudatos és harcos női, a feministák ellen. Sőt a vendégjog kölcsönösségét nem tulságosan tisztelve, a szegedi feministák ellen. Kalapos naccságák, kiáltotta feléjük stentori hangján. Hiszen igaz, Bokányi Dezső nem tagja az uri kaszinóknak, nem híve a lovagiasságnak, de viszont az is igaz, hogy egy szocialistának, aki nem tartja be a kötelező udvariasságot, mégis csak be kellene tartania a kötelező baltársi szolidaritást. A feminizmus is szabadságtörekvés, a feminizmus is osztályharc, a feminizmus is rabszolgák harca a rabszolgatartók ellen, még pedig olyan harc, amelynek jogát és igazát a szocializmus utolsó nagy pápája, Bebel egy nagy és okos könyvön keresztül bizonyítja. Hogy a mai feminizmus elsősorban középosztálybeli nők, úgynevezett kalapos naccságák mozgalma, az először is nem egészen így igaz, másodsorban is egy valódi szocialista, egy igazán revolucionárius *mindenféle* szabadságtörekvéssel közösséget vállal mindenféle zsarnoki tekintélybálvány ellenében. Apropos: az a Bokányitól oly igen lenézett, oly nagyon kinézett középosztály!

Hát talán Marx gyári munkás volt, Lassalle, a finom és elegáns, a szellemes és érzelmes, talán utcaseprő volt és én úgy tudom, hogy Kunfi Zsigmond, a magyar szocializmus legkeményebb és legélesebb pengéjű publicistája, valamint Szabó Ervin, a legokosabb elme a pártjukban, szintén nem munkásházban születtek, sőt az egyik tanár volt, a másik most is fővárosi könyvtáros, egyetemen ugyanakkor és alaposan laténerek. A kalapos naccságák pedig, egy ezer sebből vérző és ezer gondban égő magyar középosztály asszonyai, olyan hősiesség, komolysággal és kötelességteljesítéssel vállalkoznak és viselik a háborús élet nyomorúságát, gyöngyökön vállakon férfigondok terhét hordva, dolgozva a férfimunka majdnem minden területén és pedig becsülettel és eredménnyel, amely minden tiszteletet megérdemel, még Bokányi Dezsőét is. A feminizmus kurzusa pedig, ha már erről van szó, igen magasra nőtt éppen a legutóbbi időkben. Reméljük, hogy Bokányi és társai nem akarnak pápábbak lenni a pápánál és John Stuart Mill után nem vállalkoznak olyan don Quixote szerepére, aki szélmalom helyett egyenesen Dulcinea ellen indul vitézi tornára. Nem és nem, ha valaki ebben a szenvedő országban, a szegény tisztviselő részvétel, kimélet, a tisztviselő felelősége, maga is többnyire nehéz munka részese, nem gúnyt, nem sértést, de megértést és megbecsülést érdemel. És különösen ők, az öntudatos harcosok, a magyar feministák, akik az egész háború alatt egy tisztább és hecsületesebb humanizmus lelkes és buzgó katonái voltak. Strindberg, a költő, aki méltelenre vetkőztette a kétlábú szociális állatot, az embert, aki a saját lelkét is pörén, egészen az öröklött ösztönességig tárta ki mindenki előtt, aki egészen a nemek ősi gyűlöletének gyökeréig hatolt, az utolsó szaiszi fátyol alá nyúlt, igen, Strindberg sürgöttatott a korbácsot, ha a nőkhöz indult, de nem teheti ezt se okkal, se joggal a szocia-

lista agitátor. Bátorság, a végső következmények levonása nem csupán szocialista kiváltság és szabadság. Sylvia Pankhurst kisasszonyt mesterségesen és erőszakosan kellett rabtartóknak táplálniok, mert e sovány és törékeny suffragett, ez a londoni kalapos naccsága olyan makacsul következetes volt elveihez, amilyen makacsságra és következetességre nem igen mutattak példát, mondjuk, Vandervelde, mondjuk Hervé, mondjuk Bokányi. Ez dehogy is akár talán megszólás vagy lesajnálás lenni, ez csak egyszerűen egy kalapos naccsága hősiességének a dicsőrete.

És ha már mindig a háborúra kell visszatérni, ki hirdette a legszívósabb, szinte már

komikus szívóssággal a valódi pacifizmust, ha nem Suttner Berta, aki szintén ilyen kalapos naccsága volt és ki volt az egyetlen, aki Amerikában vétőt kiáltott az egyesült államok parlamentjében a hadüzenet ellen? Az is egy ilyen kalapos naccsága volt, bizonyos Ranken kisasszony.

Ha szobrokat emelünk a nemzeti áldozatkésztségnek, az Isonzó öröknek, ha a munkásság életstandardját folyton emelik a háború alatt, talán a középosztály dolgozó és küzdő női is megérdemlik, hogy egyszer elismerő gesztussal kalapot emeljünk mi is a kalapos naccságák előtt, akik bizony sokszor töprengenek rajta, hogy miből talpaltassák meg a maguk és családtagjaik cipőjét?

## Áttörtük az olasz frontot.

— Osztrák-magyar csapatok a Hétközség fensikjén és a Piaven át betörték az ellenséges vonalakba. — Asiagonál a frontot áttörtük — A foglyok száma 10.000, az ágyuzsákmány tekintélyes. —

Nagy esemény hírét jelentik a sajtóhadiszállásról: az osztrák-magyar csapatok megkezdtek az offenzívát az olasz fronton. A támadás teljes sikerrel járt. A Hétközség fensikjén és a Piaven át csapataink betörték az ellenséges vonalakba. Egy magánjelentés szerint Asiagonál áttörtük az olasz frontot.

A vezérkar hivatalos jelentése még csak arról számol be, hogy a délnyugati ahrcvonal számos szakaszán nagy hevessegre fokozódott a tüzéségi tűz. Az offenzíva megkezdését és nagy sikerét a sajtóhadiszállásról kiadott esti, a hivatalos jelentésnél későbbi jelentés adja tudtul. Csapataink győzeme annál értékesebb, mert tudnivaló, hogy az olaszok teljesen fölkészülve várták a támadást és maguk is offenzívára készültek. A támadás első napjának eredményét számokban a 10.000 fogoly és a nagy ágyuzsákmány

jelzi, amit eddig pontosan megszámlálni természetesen nem lehetett.

Hogy a nyugati döntő harcokra az osztrák-magyar csapatok offenzívája milyen hatással lesz, a közelebbi napok eseményei fogják megmutatni.

A sajtószállásról jelentik 15-én este hivatalosan: Hadseregünk 15-én délelőtt úgy a Hétközség fensikjén, mint a Piaven át betörték az ellenséges vonalakba. A délig beszállított foglyok száma több mint 10.000, közöttük olaszok, franciák és angolok. Az ágyuzsákmány tekintélyes.

BUDAPEST, június 15. Magánforrásból vett értesülésünk szerint az osztrák-magyar hadsereg támadása tegnap délután teljes sikerrel járt és Asiagonál az olasz front áttörését eredményezte.

## Egyre több választó tömörül Pálffy József körül.

— A választási harc szombati eseményei. —

(Saját tudósítónktól.) Egyesek, könnyen érthető okokból, a legnagyobb erőfeszítést fejtik ki azért, hogy a választási harcot sikerüljön elmérgesíteni. Egyelőre nem tudjuk, hogy ez a tiszteletreméltó törekvés milyen mértékben fog sikerülni. Annál jobban tudjuk, hogy a politikai éretlenek és a lelkiismeretlen demagógok kivételével Szegeden senki sem emlékszik szívesen például arra a kínos botrányra, amely a Gerliczy-féle választás napjain a Próféta udvarán játszódott le. Köztudomású, hogy dr. Pálffy József hatalmas pártja nap-nap után szépen gyarapszik. Az a lelkes tábor, mely győzelméért küzd,

fáradhatatlanul és szép eredménnyel végzi a szervezés, terhes munkáját. A polgárság gyönyörűen nyilatkozik meg nap-nap után Pálffy József mellett. Az állami és törvényhatósági altisztek és szolgák szombaton tartott értekezletükön csatlakoztak Pálffy József pártjához. A tisztviselők egy része, mintegy százan, szombaton értekezletet tartott, hogy megkíséreljék az egységes állásfoglalást. Természetesen nem tisztviselő, hanem ügyvéd vitte a szót és a szegedi tisztviselők megjelent csekély töredékének sem sikerült egységes megállapodásra jutni. Bizonyos, hogy a tisztviselők zöme Pálffy József mellett